
DEBATT

PER SCHLINGMANN & MARTIN LINDWALL:

MODERATERNA KAN. BÄTTRE.

Att idén om det moderata partiet som ett bredare parti, ett öppet torg för borgerligheten, inte är okontroversiell bevisar Magnus Nilsson med all önskvärd tydlighet i Svensk Tidskrift 2/1995.

Med utgångspunkt i väljarkåren landar Nilsson i följande slutsats:

"Bilderna av moderaterna är att det är ett parti för dem med framåtanda. De initiativrika, smarta och verklighetsinriktade. Ett parti för dem som vill och kan klara sig själva.

Förvisso ingen vision om den universellt goda människan.

Men trots det ingen dum bild. Den bör inte göras otydlig."

Nilssons tes är att de politiska partiernas väljarskaror är givna, statiska. Ledordet framför andra är tydlighet. Det parti som bäst förmår att förtydliga sig kommer att vinna terräng, fast bara inom en avgränsad del av väljarkåren.

Nilsson är nöjd med situationen sådan

PER SCHLINGMANN och MARTIN LINDWALL är verksamma på Moderata Ungdomsförbundets centrala kansli.

den är. Vägen till framgång ligger inte i att förtydliga sig i frågor, andra än dem moderaterna traditionellt åtnjuter hög trovärdighet i, utan i att medborgarna förändras. Den slutsats som kan härledas ur hans artikel är att moderaterna kan växa genom att fler människor får framåtanda, blir initiativrika, smarta och verklighetsinriktade. Eller lite tillspetsat; först den dag människor förmår klara sig själva kan moderaterna växa.

Extrem elitism

Nilsson ger med sin artikel uttryck för en cynism, som om den får genomslag, likt en våt vante, kommer att hämma Moderata Samlingspartiets utveckling, både vad avser idéutveckling och väljarstöd. Bara själva ansatsen att analysera väljarkåren efter egenskaper som smarthet och initiativkraft tyder på en extremt elitistisk hållning till partipolitiken.

Vi tror att det vore förödande om moderaterna skulle följa Nilssons råd och nöja sig med konstateranden i stil med att om bilden av partiet inte nämnvärt förändrat sig på ett halvsekel (vilket i sig kan

ifrågasättas) så finns det ingen anledning att offra krut på att förändra den inför nästa halvsekel heller. Istället för den Nilssonska vägen med en skärpt fokusering på profilfrågor anser vi att moderaterna både kan och bör välja den breda, ehuru inte nödvändigtvis enkla, vägen och anstränga sig för att ändra och stärka profilen inom framförallt miljö- och socialpolitiken.

Immatriella värden viktiga

Vi delar inte heller Nilssons tes om det omöjliga i att kombinera tydlighet och breddning. Självfallet kan ett parti inte åtnjuta hög trovärdighet i alla frågor. Därför är det viktigt att påpeka att vi (liksom Unckel-gruppen) inte tror att en breddning erbjuder någon universallösning, eller ens är genomförbar med mindre än att den långsiktigt påverkar profilen i övrigt. Vad vi i själva verket förespråkar är en förskjutning mot mer immateriella värden i bilden av moderaterna. Den bild av moderaterna (som ett parti för de framgångsrika) som Nilsson är nöjd med uppfattar vi som ett problem. Vi kan inte luta oss tillbaka och likt Nilsson uppgivet konstatera att "De som tror att moderaterna vill att kvinnor skall kedjas fast vid spisen, socialbidragstagare svältas till döds i gathörnen och naturen skövlas vinner vi ändå inte genom kampanjer".

Vikten av att moderaternas profil breddas, så att fler medborgare kan identifiera sig med partiet, ökar då den politik vi söker stöd för i flera avseenden, vilket

förutsätter en medborgerlig medverkan, inte minst för det nödvändiga systemskifte vi allttjämt efterlyser. Det ofrånkomliga sambandet mellan sakpolitiken å ena sidan och förmågan att kommunicera och förankra densamma hos medborgarna å andra sidan kan inte viftas bort med cyniska "varför-bry-sig-resonemang".

Nilsson konstaterar mycket riktigt att moderaterna är det parti inom vilket insikten om Sveriges ekonomiska problem är störst. Därom torde det inte råda någon tvekan, åtminstone bland dem som seriöst följer partipolitiken. Men räcker det? Måste vi inte satsa på att nå fram också till andra grupper, till dem vars medverkan vi trots allt är beroende av för att lyckas sanera svensk ekonomi?

Svårflörtade väljare

Människors val av parti är inte enbart ett resultat av de olika partiernas sakfrågor. Rörligheten och partibytena ökar. Snarare än att stödja ett ideologiskt koncept tenderar dagens väljare att sända signaler via sitt val. Dessa förändringar skakar om det politiska landskapet och öppnar nya möjligheter att vinna väljare ur segment som tidigare varit svårflörtade.

För de politiska partierna kan det i det avseendet vara av stor betydelse att väljarna kan identifiera sig med ett enskilt parti och/eller dess företrädare. Det är med denna utgångspunkt vi måste fundera på hur vi sänder de moderata signalerna. Att man för en sådan diskussion

betyder ingalunda att man slutar diskutera innehållet i avsändarens budskap. Som vi uppfattat det har heller ingen i den moderata eftervalsdebatten, trots diverse anklagelser om "sahlinisering", varit beredd att offra kärnan i den moderata politiken på opportunistens altare. Tyvärr har beredvilligheten att bidra med dylika anklagelser inte utgjort någon bristvara.

Politisk pedagogik

Till syvende og sist handlar det om grundläggande förutsättningar för pedagogisk framgång. Utan den blir det svårt att bland medborgarna skapa insikt om vilka åtgärder som är nödvändiga för att stabilisera svensk samhällsekonomi och skapa varaktig tillväxt. Pedagogiken är viktig också för att skapa trygghet i ett samhälle som tenderar att bli alltmer

komplext. När människor känner oro är det viktigt med politiker som inte bara vet vad de vill, utan också visar prov på politiskt ledarskap genom sin förmåga att förklara för människor vad som sker.

"Gilla läget" räcker inte

Moderaterna är utan tvekan möjligheternas parti. Vi går i fronten för den aktuella utvecklingen i form av internationalisering och övergång från industrisamhället till informations- och tjänstesamhället. Det är vi som tar de ungas individualistiska värderingar på allvar och erbjuder en politik för att stärka det personliga ansvaret. Men för att vi skall klara utmaningen och nå fram till medborgarna gäller det att vi fortsätter att aktivt utveckla både vår politik och våra arbetsformer och inte likt Magnus Nilsson nöjer oss med att "gilla läget".